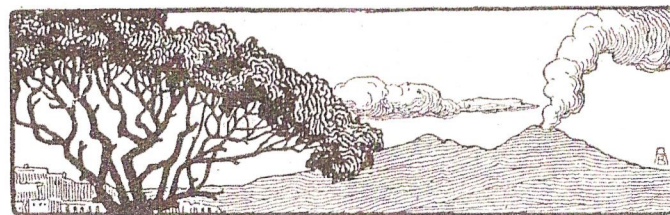

andliga möten må komma till stånd för att det mesta möjliga må vinnas för Gud. Förkasta icke det lilla. Tala med lika stor glädje för tio personer som till ett tusen. Dyra och värdefulla äro själarna, och alla stora missionsföretag ha börjat ringa.

Må varje man och kvinna, varje hem och släkt se sina plikter emot Gud och människorna. Och må de starka hjälpa de svaga. Och allt skall gå med fröjd och jubel, när Guds helige Ande får behärska och uppfylla oss.

Håll förtrupperna i god form!

Hj. Danielson.

T'AI-SHAN — KINAS HELIGASTE BERG.

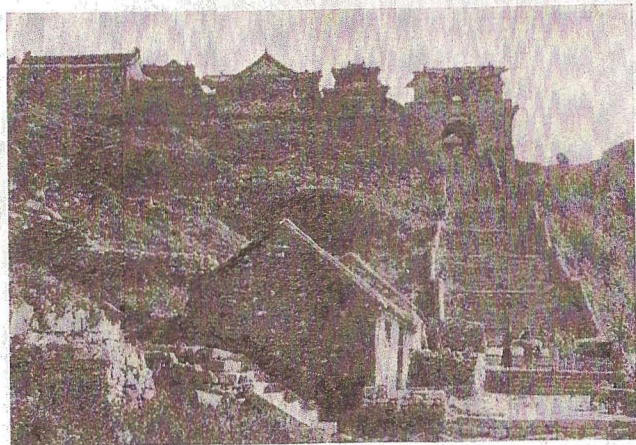
TKina finns det fem s. k. heliga berg. Det förnämsta av dessa är *T'ai* eller *T'ai-shan*, som är identiskt med

den högstes boning.

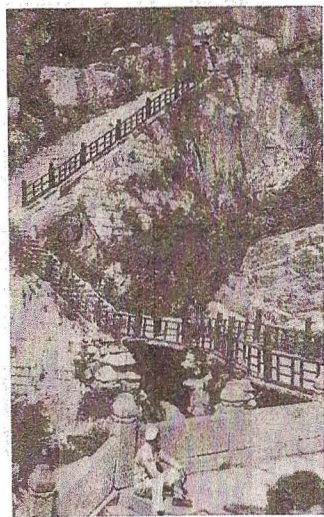
Berget ligger i västra delen av provinsen Shantung, strax norr om prefekt-staden *T'ai-an-fu*. Dess höjd är 4,300 fot över slättlandet och 4,500 fot över havet. Omkring 7,000 huggna granit-trappsteg leda upp till dess topp. Vägen är kantad av en mångfald avgudatempel. I dessa säges icke mindre än 1,200 avgudar vara representerade. Över vägen välva sig flera ståtliga äreportar av huggen granit och å berghällarna äro inristade talrika motto och inskriptioner.

Berget har från urminnes tider åtnjutit gudomligt anseende och tillbedjan. Kejsar *Song* upphöjde det till likvärdighet med himmelen, och kejsar *Wu* frambar där redan år 110 f. Kr. offer till himmelen och jorden. Liknande offer frambuos ock senare av flera andra kejsare tillhörande olika dynastier. Sedan buddhismen infördes i landet, tillerkändes berget ock rätten att döma, straffa och belöna människor efter döden.

Bergets topp kallas *Uh-hoang-ding*, d. ä. kejsar *Uh's* plats eller Himlplatsen. Å densamma finnas många tempel. Ett av dessa är helgat åt *Uh*. Han var Kinas förste kejsare och är nu identisk med *Shang-ti*, den högste guden. Å tempelgården mellan byggnaderna, som

Ingång till bergets topp. Innanför porten ligger den högste gudens tempel: Uh-Hoang.

En del av trappan upp till berget.

Över trappuppgången rest äroport till kejsar K'ien-longs ära.

tillhöra hans tempel, ligger en stor meteorsten. Den säges ha fallit ned dit rätt ifrån himmelen. Den har ock under tidernas lopp utgjort ett naturligt offeraltare åt himmelen.

Under århundraden och årtusenden, som ha flytt, har berget besökts av oräkneliga pilgrimer från alla delar av Kina. Alla möjliga samhällsklasser, från och med kejsare, ända ned till tiggare, ha besökt berget, väntande att därigenom finna, bevara och föröka sin timliga och eviga lycka. Men en av prästerna sade mig, då jag besökte platsen, att pilgrimernas antal starkt avtager med varje år.

Ett av de intressantaste fynd, som förevisas å T'ai-shan, är

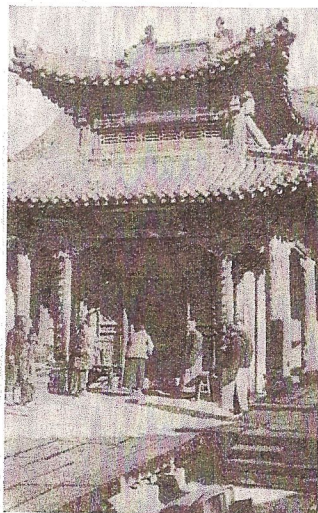
prästskelettet.

Det härstammar från en taoist-präst, som för många år sedan lät inspärta sig i en av bergets många grottor för att där med korslagda ben sitta och meditera, ända till dess att tankarna stannade. Hans vänner förde nu och då till honom litet mat och vatten i en skopa, gjord av skalet till en pumpa. Denna skopa fördes in och ut i grottan genom en trumma. Under användningen nöttes och sönderbrötos de porösa kanterna. Härigenom blev den mindre och matportionerna som en följd härav även mindre. Men asketens mage krympte ock i samma mån. Den fordrade blott föga mat. Tungan upphörde ock att forma sig till ord. Köttet på kroppen försvann. Senorna torkade fast på benen och skinnet utgjorde snart den enda beklädnaden. Han var ett levande skelett, ett vidunder. Blicken blev

Prästskelettet, som nu åtnjuter gudomlig dyrkan.

skum. Den svaga hjärtverksamheten upphörde. Allt var äntligen slut. Men ännu satt gubben med korslagda ben och stirrade framåt. Och det gör han ännu, fastän det nu är många, många år, sedan han dog. Efter döden blev han emellertid kanoniserad. Och nu sitter han i ett glasskåp vid foten av gudarnas berg ivrigt upptagen med att bota alla sjuklingar,* som själva eller genom om-

Ingång till ett av templen.

Bergets »Golgata».

bud anlita honom. För detta sitt arbete och sina tjänster erhåller han ock vackra honorar i form av penningar och varjehanda offer.

Innan vi lämna *T'ai-shan*, måste vi ock besöka dess, vad jag ville kalla,

»Golgata».

Denna plats ligger innanför den s. k. »himlaporten» och utgöres av en hög, hög klippa med en djup, djup avgrund vid sidan. Från denna klippa bruka frälsnings-sökande pilgrimer kasta sig ned. Men de göra det ock

stundom för sina anhöriga. Sålunda kan t. ex. en för-äldrakär son offra sitt liv för sin sjuka far eller mor i hopp om att han eller hon skall bli frisk. Eller har han måhända vid någonderas sjukläger givit ett löfte att köpa liv för liv. Den sjuke blev frisk. Och sonen går till *T'ai-shan* för att infria sitt löfte.

Att denna sed under flydda tider ingalunda varit sällsynt, kan man förstå bl. a. därav, att regeringen under senare år låtit uppbygga en stenmur vid ingången till klippan. Och på muren står skrivet med stora kinesiska bokstäver: »Förbud för människooffer».

Men sådana där hemska svält- och självmordshistorier förekomma väl icke nu? Jo, för all del. Vid mitt besök å *T'ai-shan* satt en 40-års man inburad i en grotta i avsikt att på detta sätt förskaffa sig ett namn men ytterst sin salighet. Och självmorden med religiös betoning äro icke heller sällsynta. Människoandens törst efter Gud underkastar sig icke sällan stora offer i hednaland.

Pilgrimer, vilka — såsom ofta är fallet — övernatta på bergets topp, få där stundom bevittna en underbart skön och härlig

soluppgång.

Denna synes mig vara profetisk. Den talar nämligen om en annan soluppgång, soluppgången från höjden, som håller på att uppgå även för Kina. Ty, så säger löftet: »Det folk, som vandrar i mörkret, skall se ett stort ljus; ja, över dem, som bo i dödsskuggans land, skall ett ljus skina klart» (Jes. 9: 2). — »Rättfärdighetens sol skall uppgå med salighet under sina vingar» (Mal. 4: 2). Det är den soluppgång, som kineserna, om än omedvetet, ha bett om och väntat på, då de byggt sina altaren på de höga bergen i avsikt att där möta Gud.

J. A. Rinell.

